

DemokratiAkademin

verksamhetsberättelse 2016

NÄTVERK
SOM SAMVERKAR
KRING DEMOKRATI
& MÄNSKLIGA
RÄTTIGHETER

TEORI **UTVECKLA**
METODER
PRAKTIK **STIMULERA**
UNDERLÄTTA **PRAKTISK** **HANDLING**
SKRÄDDARSYDDA
UTBILDNINGAR
LÅNGSIKTIGA **PROJEKT**

Demokrati
Akademin

Box 6309
102 35 Stockholm
www.demokratiakademin.se

DemokratiAkademin

DEMOKRATIAKADEMIN startades 1993 och är ett välkänt och respekterat nätverk med ca 35 organisationer som arbetar inom folkbildning, kommuner, skolor, teatrar samt konsultföretag som samverkar för att skapa en ökad respekt för, och kunskap om, demokrati och mänskliga rättigheter. DemokratiAkademin arbetar långsiktigt med att skapa förutsättningar för att ord som demokrati, mänskliga rättigheter, jämlikhet och inflytande ska omsättas i praktisk handling.

SAMVERKANDE I NÄTVERKET år 2016 var ABF; ABF Stockholm, Boo Folkets Hus, Diakonia, Farsta stadsdelsförvaltning Fritiden, Fritidsforum, Fonden för Mänskliga Rättigheter, Föreningen Ordfront, Föreningen Peace & Love, Hyresgästföreningen region Mitt, HARRYDA kommun, Hökarängskolan Stockholm Stad, Gubbängskolan Stockholm Stad, Kristinehamns kommun, Kvickenstorpskolan Stockholm Stad, Kyrkeruds Folkhögskola, Ljungskile Folkhögskola, Mångkulturellt Centrum, PRO Stockholms län, Reacta, Riksförbundet Hem och Skola, Rädda Barnen, Svenska Folkhögskolan lärarförbund, Storytelling & Demokratiutveckling

Kort sammanfattning

Under 2016 har DemokratiAkademin samverkande aktivt verkat för att omsätta demokratins teori till praktik genom sina verksamheter. Nätverkets samverkande är ett föredöme både i sitt arbete lokalt, nationellt och globalt. Nya metoder, nya verktyg, nya kreativa lösningar på demokratins utmaningar genomförs i vardagens praktik. DemokratiAkademin kansli har varit nätverket behjälpliga i detta arbete.

Kansliet har genomfört uppdrag internt med demokratiutveckling med våra samverkande. Vi har också haft förmånen att få verka externt med ett antal olika uppdragsgivare i Sverige.

Utöver detta tar vi fram nya metoder, material och utvecklingsprojekt med våra samverkande. Vi administrerar våra kommunikationskanaler, distribuerar våra böcker, marknadsför nätverket och samtidigt planerar vi och utvärderar de pågående uppdragen vi utför. DemokratiAkademin är en av initiativtagarna och en av huvudarrangörerna för Mänskliga Rättighetsdagarna, som vi stolt kan säga idag är en av Europas största mötesplatser för Mänskliga rättigheter med civilsamhällesaktörer och lärosäten som arrangörer, med 5000 besökare under 2016.

Vi som arbetade på DemokratiAkademin under 2016

Anette Pettersson avdelningschef och Sofia Zackrisson, verksamhetsutvecklare.

Konkreta mål för organisationen 2016:

Nedan följer en kort redovisning av de mål vi hade i verksamhetsplanen med en resultatsredovisning under varje mål.

Organisationen

- **ATT STÄRKA DEMOKRATIKADEMINS NÄTVERK**

RESULTAT: Vi har genom dialog och konkret arbete med våra samverkande stärkt nätverket. Vi får varje år nya samverkande och samverkande som lämnar. Grundidén med ett nätverk är just att delta fritt och frivilligt utifrån egna förutsättningar.

Under 2015 bidrog DemokratiAkademien till 2014 års Demokratiutredning och har under våren varit remissinstans till denna. Vilket visar på att DemokratiAkademien är och har ett mycket gott renommé nationellt. Vi genomförde under MR dagarna ett seminarium där även i år demokratiminister Alice Bah Kuhnke deltog, vilket också är ytterligare ett bevis på att vi är en viktig samverkansaktör i demokratiarbetet i Sverige.

- **ATT MEDLEMMARNA I NÄTVERKET ERBJUDS BRA NÄTVERKSTRÄFFAR OCH TILLGÅNG TILL BRA KUNSKAP OCH METODER.**

RESULTAT: Under våren genomförde vi en lyckad nätverksträff på ABF Stockholm den 10 mars, då vi förutom de närvarande verksamheternas utmaningar och framgångar lyfte utvecklings- och samverkansmöjligheter för nätverket. Med oss hade vi en gäst, Matilda Wärnmark från 2014 års demokratiutrednings kansli som föredrog utredningens förslag. Totalt deltog representanter från 10 av våra nätverksmedlemmar, samt ett par intresserade.

Ihop med föreningen har DemokratiAkademien varit delaktiga i planering, framtagande och genomförande av den kurs-serie om mänskliga rättigheter som föreningen arrangerar. Anette Pettersson har deltagit i egenskap av kursledare. Sofia Zackrisson som utbildare under ett par kurstillfällen.

Verksamhetsutveckling

KONKRETA MÅL FÖR VERKSAMHETSUTVECKLING:

• ATT UTVECKLA DEMOKRATIAKADEMINS INTERNA ORGANISATIONSSTRUKTUR

Resultat: Arbetet med att ställa om verksamheten och att skapa en hållbar utveckling för DemokratiAkademien med föreningen Ordfront som ekonomisk och juridisk värd fortsätter.

Vid årsskiftet gick vi från att vara 3 till 2 anställda på kansliet. För att verksamheten ska ha möjlighet att utvecklas behöver DemokratiAkademien en stabil ekonomi över en längre tidsperiod. Det kräver fler långsiktiga finansieringsmöjligheter och att nya källor till finansiering måste hittas.

Under januari-mars arbetades en välgrundad projektansökan fram kring ungas egen organisering med fokus på ensamkommande och skickades in till MUCF. Vi sökte ca 1,5 miljoner men fick avslag. Under höstterminen har kansliet i samverkan med RIO folkhögskolor och REACTA påbörjat ett ansökningsförfarande av två ansökningar till Allmänna Arvsfonden. Dessa sammanställs under januari 2017. Underlag har också tagits fram för en ev. ansökan till Postkods lotteriet.

Haninge kommun ansökte under hösten 2016 till Internationella Centrum för Lokal demokrati (ICLD) för ett demokratiutvecklingsprojekt de vill starta med kommunen Kozarska Dubicia i Bosnien –Hercegovina. En förundersökningsansökan godkändes i december. DemokratiAkademins Anette Pettersson kommer att vara facilitator i arbetet.

• ATT BIBEHÅLLA OCH STÄRKA SAMARBETE MED DE FRILANSANDE MEDARBETARNA.

Resultat: Samarbetet med våra frilansare har utvecklats under året. Framförallt genom det uppdrag vi har genomfört åt SST under 2016.

• ATT UTVECKLA NYA METODER FÖR DEMOKRATI OCH MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

Resultat: Detta arbete pågår hela tiden med våra uppdragsgivare. Under 2016 kan speciellt nämnas arbetet med att utveckla en kurs för unga aktiva ledare inom Sveriges trossamfund ihop med SST. Utveckling av *Handbok för Klassråd åk 4-6* genomfördes med Farsta grundskolor. Framtagande av metoder för att öka ungas med funktionsvariationers möjligheter att lyckas med egenorganisering har pågått under 2012-2016 tillsammans med Fritidforum.

• ATT SÄKERSTÄLLA DEMOCRACY.SE OCH HITTA RUTINER FÖR ADMINISTRATIONEN AV SIDAN

Resultat: Under 2016 har vi renoverat metodportalen något och gjort den mobilanpassad. Det behövs ekonomiska förutsättningar för att utveckla sidan, vilket ej har funnits 2016.

Kommunikation

KONKRETA MÅL FÖR KOMMUNIKATION:

- **ATT BLI BÄTTRE PÅ ATT SYNLIKGÖRA DE METODER VI UTVECKLAT TILLSAMMANS MED VÅRA SAMVERKANDE.**

Resultat: Vi har haft en mycket god försäljning på vår Handbok för klassråd.

Under 2015 tog vi fram metodmaterialet »Handbok för klassråd« som riktar sig till lärare i grundskolans årskurs 7-9. Materialet är efterfrågat och har hittills sålts i ca 1800 exemplar. Under verksamhetsåret 2016 har vi tagit fram ett nytt material som bygger på handboken, men denna riktar sig till årskurs 4-6. I arbetet har vi jobbat nära en referensgrupp bestående av erfarna lärare från 3 grundskolor i Farsta.

I augusti 2016 gick boken *Handbok för klassråd årskurs 4-6* på tryck i 500 ex.

Under HT 2016 har vi genomfört introduktionsutbildningar i materialet för olika kommuner och ca 300 ex av boken har sålts under perioden aug-dec 2016.

- **ATT SPRIDA OCH UTBILDA KRING VÅR JUBILEUMSBOK OCH VÅRT METODMATERIAL**

Resultat: Vi har genomfört ett antal utbildningar under året för spridning av *Handbok för klassråd*, samt vårt material på democracy.se. Vår jubileumsbok har vi försökt sprida genom att dels ha den som kursmaterial på MR Akademin och synliggjort den på Mänskliga Rättighetsdagarna, dock ej med så stor framgång.

Uppdrag

KONKRETA MÅL FÖR UTVECKLING AV UPPDRAG:

- **ATT PRIORITERA UPPDRAG MED KOPPLING TILL HÅLLBAR DEMOKRATIUTVECKLING, FÖRENING-UTVECKLING, MEDBORGARDIALOG, BARN OCH UNGAS INFLYTANDE, BARNRÄTTSPERSPEKTIVET OCH SKOLDEMOKRATI.**
- **ATT SKAPA NYA, LÅNGSIKTIGA VERKSAMHETER IHOP MED VÅRA SAMVERKANSPARTNERS**
- **ATT UTVÄRDERA VÅRA SAMVERKANSPROJEKT OCH DOKUMENTERA VÅRA ERFARENHETER EFTER AVSLUTADE VERKSAMHETER.**

Resultat: Dessa tre ovanstående mål har vi aktivt verkat för och prioriterat under året och resultatet är de uppdrag som är beskrivet nedan:

LÅNGSIKTIGA SAMVERKANSPROJEKT

Långsiktiga samverkansprojekt är när DemokratiAkademien samverkar med andra i projekt eller kring verksamhetsutveckling under en period som sträcker sig längre än över ett år.

Mänskliga Rättighetsdagarnas framtid

Anette Pettersson har under året arbetat för Mänskliga rättighetsdagarna med fokus på framtida värdskap under 2017,2018,2019.

Farsta skoldemokrati

Sedan 2007 har DemokratiAkademien jobbat med Farstas kommunala högstadieskolor för att samverka och utveckla skolans demokratiuppdrag och i synnerhet elevinflytandet. Vi genomför varje år elevkonferenser för elevråden, elevskyddsombuden och kamratstödarna, planeringsmöte med elevrådsstyrelserna samt rektors-träffar. Farstas skolor deltog i år i arbetet med framtagandet av klassrådshandboken för åk 4-6.

I augusti genomförde vi tre halvdagskonferenser om Klassrådshandboken för samtliga lärare i mellanstadie- och högstadieskolorna. Vi genomförde också en halvdags uppstartskonferens för viktiga aktiva vuxna som har särskilt uppdrag att verka för att säkerställa skolornas demokratiuppdrag.

Fritidsforum Självbestämmande, inkludering och hälsa

Under 2013–2015 har vi samverkat i Fritidsforums tre-åriga nationella Arvsfondsprojekt med Anette Pettersson som projektledare, utbildare och processledare. Under januari till mars har Anette Pettersson slutfört sitt arbete med projektet med framtagande av en metodbok.

Miljöpartiet

DemokratiAkademien har sedan april 2014 medverkat i uppstart, planering och genomförande av Miljöpartiets utbildningsprogram för kommun- och landstings/regionpolitiker »Grattis, du är förtroendevald!«. Sofia Zackrisson arbetade under våren fram en form kring utbildningsprogrammets material »Grattis du är förtroendevald« för avdelningar och distrikt i samverkan med Studieförbundet Vuxenskolan och Miljöpartiets partikansli i detta arbete samt med kommun- och landstingskommittén och jämställdhetskommittén. Sofia genomförde ett spridningsseminarium på Miljöpartiets kongressen den 13-14 maj i ett seminariepass kopplat till politikerrollen utifrån nya upplägget.

Reacta

Unga, Makt och Hälsa är ett hälsofrämjande utvecklingsprojekt som Reacta driver med stöd av Allmänna Arvsfonden. Projektets syfte är att främja och öka ungas självupplevda fysiska och psykiska hälsa genom att utveckla hälsoråd som ett verktyg för elevhälsa. Det hälsofrämjande arbetet utgår från metoderna ungas organisering, empowerment, motiverande samtal och egenvård. Genom att utveckla och prova dessa metoder i samband med hälsorådets aktiviteter och den generella kontakten med eleverna stärks det hälsofrämjande arbetet till en helhet.

Anette Pettersson handleder projektledaren och är utbildare och processledare i delar av projektets utbildningsinsatser bl.a. under projektledarkonferensen 22 april i Åstorp och projektets nätverksträff i Västerås 16 september.

STÖRRE UPPDRAG

Större uppdrag är när DemokratiAkademin samverkar med andra i utbildningsinsatser eller kring verksamhetsutveckling under flera tillfällen under ett år där insatserna är stora i termer av tidsåtgång och omfattning.

Sveriges trossamfund (SST)

År 2016 genomförde DemokratiAkademin på uppdrag av Nämnden för statligt stöd till Sveriges trossamfund, SST, ett ledarskapsprogram med fokus på demokrati och mänskliga rättigheter för unga aktiva inom trossamfundet i Sverige. Programmet innehöll sammanlagt åtta dagar under våren hösten och ställde frågan: hur förverkligar vi demokrati i praktiken? Målsättningen var att de som genomgår programmet fördjupar sin förmåga att leda grupper med ett demokratiskt förhållningssätt och stärks i sin ledarroll i respektive samfund. Gästföreläsare var bland annat: Brian Palmer och Hanna Gerdes.

Årlig demokratikonferens för folkbildning »Vestlunddagarna«

Vestlunddagarna är en årlig demokratikonferens som föreningen för folkbildningsforskning har arrangerat. Under 2016 års arrangemang var DemokratiAkademin medarrangörer. Anette Pettersson har ingått i planeringsgruppen samt föreläste på Vestlunddagarna som gick av stapeln 14- 15 april och blev mycket lyckat.

Demokrativecka Enskede-Årsta – Vantör ABF Stockholm hösten 2016

Anette Pettersson har handlett ABF Stockholms projektledare i hur en ska göra en demokrativecka 24-30 september. Hon var processledare av genomförandet av föreningsdagen den 24 september, för alla föreningar och i genomförandet av dialogcafé den 29 september för politiker, tjänstemän och föreningsrepresentanter.

Mänskliga Rättighetsdagarna 17-19 november

DemokratiAkademin genomförde 2 seminarier och ett miniseminarium, samt hade en utställningsmonter under dagarna. Nedan kort om de olika seminarierna.

Ledarskap, religion och demokrati

Trossamfundet utgör idag en stor del av vårt samhälle i Sverige. Hur ger vi förutsättningar till unga ledare att stärka samverkan mellan olika trossamfund och fördjupa demokratin i Sverige? Ungas roll i demokratiutveckling är en avgörande framgångsfaktor för att lyckas. Men syns det? Deltagare: Alice Bah Kuhnke, Kultur och demokrati-minister, Jana Jakob och Rahim Hassanali från SST:s utbildningsprogram, Åke Göransson generalsekreterare (SST), Anette Pettersson chef DemokratiAkademin.

Vad är meningen med politiken?

Hur ska vi få ett jämlikt politiskt deltagande? Vad är förutsättningar för en demokratisering?

Deltagare: Komikern Melody Farshin, Tina Acketoft, riksdagsledmot Liberalerna, Nazem Tahvilzadeh, fil.dr i offentlig förvaltning, Rosanna Dinamarca, riksdagsledamot Vänsterpartiet, Daniel Díaz, förbundsorganisatör Hassela Solidaritet, Sofia Zackrisson, DemokratiAkademin

Vart är världen på väg?

DemokratiAkademin Anette Petersson samtalande och reflekterade tillsammans med Soraya Post, Christina Johnsson och Elisabet Abiri över det dagsaktuella läget för demokrati och mänskliga rättigheter.

KORTA SAMVERKANSPROJEKT

Korta samverkansprojekt är när DemokratiAkademien samverkar med andra i utbildningsinsatser eller kring verksamhetsutveckling under enstaka tillfällen eller som sträcker sig över korta tidsperioder.

Förbundet Folkhögskollärarna

Framtagande av metodmaterial inför distriktsårsmöten i januari 2016 för aktivt deltagande.

Olof Palmes Internationella Center 5 mars

Föreläsning av Anette Pettersson »Att leda internationella projekt« för de medlemsorganisationer inom Palme centret som har internationella projekt.

Handledning

Anette Pettersson har genomfört flera handledningsuppdrag, bland annat för Reacta, PRO Stockholms Län och ABF. Det är fler organisationer som efterfrågar handledningsstöd för projekt och verksamhetsutveckling.

ABF Stockholm stora föreningsdagen 12 mars

Vi deltog med monter och höll workshop under ABF Stockholms stora föreningsdag.

Demokrati vad och hur? 7 april ABF Stockholm

DemokratiAkademien genomförde vår egen kurs som ger vägledning och konkreta analysverktyg för att kunna fatta mer demokratiska beslut. Vad betyder demokrati för dig och din förening?

Tyresö Kommuns enhet för Kultur och fritidsgårdar den 24 mars

Anette Pettersson genomför kompetensutveckling för chefer och personal kring inflytande och delaktighet.

Ludvika kommun 5 april

Anette Pettersson föreläste för utbildningsförvaltningsrektorer och nämndpolitiker om hållbar skoldemokratiutveckling.

LSU internationell partnerskapskonferens den 19 april

Anette Pettersson föreläste om hållbar och jämlik demokratiutveckling på deras internationella konferens.

Stenbergaskolan i Söderhamns kommun den 20 april

Anette Pettersson var föreläsare och processledare kring utveckling av skolans demokratiuppdrag för 230 elever och lärare.

Örnsköldsviks kommun augusti

DemokratiAkademien har samverkat ihop med Örnsköldsviks kommun under 2015 för att stärka deras former för barn och ungas inflytande. Vi har genomfört flertalet kompetensutvecklingsinsatser för rektorer, lärare och annan personal som jobbar med barn och unga. Fokus har varit att jobba systematiskt med inflytande, barnrättsperspektiv och samverka med varandra. Under augusti fick lärare för mellanstadiet utbildning kring handbok för klassråd.

Kultur- och fritidsförvaltningen i Örgryte-Härlanda stadsdel 20 augusti

En utbildningsdag med tema barnrättsperspektiv och metoder för ungas inflytande för personal.

Hyresgästföreningen region mitt 5 september, Västerås

DemokratiAkademien är sedan flera år en del i regionens ledarskapsutbildning för aktiva i lokala hyresgästföreningar. Vi genomförde en heldag under ledarskapsutbildningen i Västerås den 5 september.

Karlstad 7 september »Meningsfull fritid för barn och unga- Framgångsfaktorer för att lyckas«

Anette Pettersson genomför en heldag för samtliga chefer och personal inom fritiden i Karlstad.

VÅGA VISA – kommuner i samverkan om utvärdering 9 september

Syftet med VÅGA VISA är att öka måloppfyllelsen i förskola och skola genom att utvärdera verksamheten på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun. Ett seminarium om att lyckas med att mäta skolans demokratiuppdrag. VÅGA VISA är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Ekerö, Nacka, Sollentuna, och Upplands Väsby.

Västra Frölunda kultur- och fritidsförvaltning 28 september

En utbildningsdag med fokus på barnrättsperspektiv och barn- och ungas inflytande för personal på kultur- och fritidsförvaltningen med Sofia Zackrisson.

SLUP 8 oktober, Stockholm

Sveriges chefer inom kultur och fritids nationella nätverk med MUCF kring säkerställande av den nationella ungdomspolitiken. Föreläsning av Anette Pettersson om att lyckas med demokratiuppdraget i egenskap av chef.

Västerbottens kulturskolor 29 oktober, Piteå

Regional konferens med föreläsning av Sofia Zackrisson med fokus på barnrättsperspektivet och metoder för ungas inflytande för personal.

ABF:s nätverk för funkisorganisationer

I oktober genomförde vi genom Sofia Zackrisson en utbildningsdag om påverkansarbete och omvärldsanalys för ett nätverk av funkis-organisationer inom ABF Stockholms län.

Norrbottnens läns ungdomsråd

Sofia Zackrisson genomförde en workshop den 24 september med ungdomar på deras länsträff i Luleå.

Söderhamns kommun

Under våren påbörjades ett arbete med Söderhamns skolförvaltning. Under 11 oktober genomför Anette Pettersson en rektorsutbildning för alla rektorer i Söderhamn, samt den 12 oktober genomförde hon en elevkonferens för alla elevråd i kommunen.

Demokrati vad och hur? 13 oktober ABF Stockholm

Vi genomförde vår egen kurs som ger vägledning och konkreta analysverktyg för att kunna fatta mer demokratiska beslut. Vad betyder demokrati för dig och din förening?

Jakobsbergs Folkhögskola

Sofia Zackrisson föreläste för pedagoger om demokrati och det demokratiska samtalet den 17 oktober.

Ung fri tid 18-19 oktober

DemokratiAkademin samverkade med Fritidsforum i den nationella konferensen. Konferensen hade olika tematiklar, dessa var följande: Ett tryggt lokalsamhälle i en orolig värld, Kommun och förening – för en relation i ögonhöjd. Utveckla den lokala miljön för ungas engagemang och ett starkt civilsamhälle, Utveckla professionen och ledarskapet för lokalt engagemang. Anette Pettersson föreläste och vi deltog med en monter.

Håbo kommun

Under hösten handleder Anette Pettersson ledningsgrupper inom kultur och livsmiljö i framtagandet av en genomförandeplan som ska verkställas 2017 i att öka ungas inflytande och delaktighet såväl i kommun som i skola.

Östhammars kommun

Den 2 november genomfördes en heldag för samtliga rektorer och personal i kommunens gymnasieskolor i hur en ska lyckas med skolans demokratiuppdrag med stöd av Klassrådshandboken

Ludvika kommun 15 november

Anette Pettersson föreläste för VBU:s samtliga rektorer kring hållbar skoldemokratiutveckling.

Miljöpartiet Haninge 24 november

Anette Pettersson deltog i ett panelsamtal med demokratiministern Alice Bah Khunke den 24 november arrangerat av Miljöpartiet Haninge.

Tyresö Kommuns enhet för Bibliotek den 29 november

Anette Pettersson genomför kompetensutveckling för chefer och personal kring att lyckas med demokratiuppdraget.

MUCF (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsesfrågor)

Anette Pettersson och Sofia Zackrisson var referenser utifrån deras spetskompetens för MUCF i framtagandet av en handbok/vägledning som riktar sig till kommuner och landsting i att lyckas med den nationella ungdomspolitiken. Anette Pettersson deltog i MUCF:s webinarium för lansering av materialet den 16 december.

Arvidsjaurs kommun

Anette Pettersson och Sofia Zackrisson föreläste under en utbildningsdag för kommunanställda som jobbar med nyanlända och ensamkommande ungdomar. Samt genomförde en utbildningsinsats för ensamkommande ungdomar med tema: »Arvidsjaur mitt i världen« den 7 december.